

Onderwerp

Kaders voor accommodaties

Beslispunten

1. De op 28 oktober 2024 vastgestelde Beleidskeuzes accommodaties Geldrop-Mierlo in te trekken;
2. De bij dit voorstel als Bijlage 1 gevoegde Kaders voor accommodaties Geldrop-Mierlo vast te stellen;

Inleiding

We investeren structureel in maatschappelijke accommodaties om een kwalitatief en passend voorzieningenniveau te realiseren en te behouden. Dit doen we omdat we een wettelijke taak hebben voor de huisvesting (het accommoderen) van bepaalde functies of invloed en zeggenschap (willen) hebben over de realisatie, spreiding, kwaliteit en/of het gebruik van accommodaties.

Daarnaast willen we waardevolle maatschappelijke activiteiten zoals sport, ontmoeting, ondersteuning, zorg en cultuur mogelijk maken of versterken. Om dit te bereiken of te borgen, ondersteunen we deze activiteiten veelal. Dat gebeurt aan de hand van onze "subsidieregeling vrijwilligersorganisaties gemeente Geldrop-Mierlo 2025-2028", die als gevolg van de uitvoering van voorliggende kaders, zal worden herzien.

Om te komen tot passende keuzes ten aanzien van de accommodaties op buurt-, wijk en gemeentelijk niveau stellen we ons de centrale vraag: "Wat willen we en op welke wijze accommoderen?" Met voorliggende kaders geven we antwoord op deze vraag.

De kaders voor accommodaties geven concrete richtlijnen voor de uitvoering ervan en een toelichting op de inhoudelijke aanpak. Deze aanpak is gericht op het accommoderen van functies (zoals cultuur) en activiteiten (zoals sport en recreatie).

Eerdere besluitvorming

Dit voorstel is een uitwerking van de startnotitie Beleidskeuzes Accommodaties Geldrop-Mierlo, waarmee de gemeenteraad op 25 september 2023 heeft ingestemd.

Op 28 oktober 2024 heeft u vervolgens de Beleidskeuzes accommodaties Geldrop-Mierlo vastgesteld. Met de vaststelling van voorliggende Kaders voor accommodaties wordt uw besluit van 28 oktober 2024 ingetrokken.

Daarnaast zijn de volgende besluiten relevant:

- Strategie Geldrop-Mierlo 2026-2029
- Integraal HuisvestingsPlan onderwijsgebouwen (IHP) 2021-2025
- MeerJarenOnderhoudsPlan gebouwen 2023-2032

Wat willen we bereiken

We willen ons als gemeente Geldrop-Mierlo blijven ontwikkelen als aantrekkelijke woon- en werkomgeving voor alle huidige en toekomstige inwoners en groepen in de samenleving. Een belangrijk onderdeel voor de borging van deze ontwikkeling is de zorg voor een passend aanbod en niveau van maatschappelijke functies. Dat bepaalt in grote mate de aantrekkelijkheid van de gemeente om er te wonen en te verblijven.

Argumenten

1.1 Op 28 oktober 2024 heeft u de Beleidskeuzes accommodaties Geldrop-Mierlo vastgesteld. Op 25 januari 2025 heeft u van ons een memo ontvangen waarin we aangeven dat het voorgelegde beleidsstuk in meer of mindere mate heeft geresulteerd in onduidelijkheid en ontevredenheid bij u. Ontevredenheid over de concreetheid van de beleidskeuzes en onduidelijkheid door de inconsistentie van terminologie. Dit terwijl het doel van onze manier van werken is om recht te doen aan de rol en positie van ons college en uw raad. Dit is volgens ons onvoldoende gelukt. We zijn daarmee aan de slag gegaan en leggen u hierbij de Kaders voor accommodaties voor. Met de vaststelling van deze Kaders voor accommodaties wordt uw besluit van 28 oktober 2024 ingetrokken.

2.1 In de Strategie 2026-2029 zijn de Kaders voor accommodaties een uitwerking van (delen van) meerdere thema's. Het gaat om de in de Strategie opgenomen ambities, doelen en opgaven in:

- Paragraaf 4.3 Sterke Wijken
- Paragraaf 4.5 Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

In voornoemde Strategie onder het thema Sterke wijken in het onderdeel Sterke netwerken wordt ingegaan op het belang van ontmoetingsplekken. Deze ontmoetingsplekken willen we realiseren, versterken en borgen in functionele accommodaties met activiteiten op het gebied van welzijn, sociaal-cultureel werk, cultuur of zorg.

2.2 Met de uitvoering van voorliggende Kaders zetten we in op toekomstbestendige accommodaties waarbij gebruikers ervan meer verantwoordelijk krijgen. De verantwoordelijkheid van de gemeente verschuift daarin nog meer van initiërend naar participërend.

2.3 Met voorliggende Kaders stellen we niet de gebouwen, maar de maatschappelijke functies en activiteiten centraal. Het beschikken over passende accommodaties is een middel om mogelijk te maken dat waardevolle maatschappelijke activiteiten kunnen plaatsvinden.

2.4 Maatschappelijke accommodaties dragen bij aan de leefbaarheid en vitaliteit in de gemeente Geldrop-Mierlo. Accommodaties leveren hiermee indirect een bijdrage aan zaken als saamhorigheid, sociale vorming, gezondheid, integratie, inclusie en participatie. Dit zorgt er ook voor dat mensen hier prettig wonen, ontspannen en elkaar ontmoeten. Dat niveau van voorzieningen willen we op peil houden of versterken waar nodig en mogelijk.

2.5 Er zijn momenteel verschillende beheerconstructies. Met de Kaders voor accommodaties werken we toe naar een uniform beheermodel per segment (zoals sport of sociaal-cultureel). Daarbij kan de betreffende accommodatie eigendom zijn van de gemeente of een derde (maatschappelijke partner, stichting of marktpartij). Stap 1 is om gelijke gevallen gelijk te trekken (overal dezelfde toepassing van de huisvestingssubsidie) en stap twee is dat we deze subsidie anders gaan inrichten. We gaan dan uit van jaarlijkse subsidiering in combinatie met een jaarlijkse evaluatie. Ook is in voorkomende gevallen in accommodaties sprake van 'verworven rechten' die niet als vanzelfsprekend omgebogen kunnen worden. Daarnaast is het ook financieel onmogelijk om het gewenste eindbeeld (bijvoorbeeld voor optimalisatie van de functie of verduurzaming) in één keer te bereiken. Daarom volgen we de 'weg der geleidelijkheid' en repareren we situaties zoveel als mogelijk op natuurlijke momenten, met oog voor wederzijdse belangen van de gemeente en onze maatschappelijke partners.

2.6 We willen financieel gezond blijven. Daarom streven we naar een efficiënte wijze van huisvesting van maatschappelijke activiteiten. We zetten in op “functionele accommodaties” (zie pagina 8 en 17 van de Kaders voor definiëring en toepassing hiervan). Deze zijn beleidsondersteunend, hebben een openbaar en laagdrempelig karakter en de functies ervan zijn levensvatbaar en toekomstbestendig. De keuze voor functionele accommodaties betekent ook dat we in voorkomende gevallen andere keuzes maken voor accommodaties die niet het label van ‘functionele accommodatie’ hebben. Waar sprake is van een ‘functionele accommodatie’ worden zo nodig maatregelen getroffen om deze ook als zodanig te kunnen laten functioneren. Waar sprake is van gemeentelijke gebouwen die geen functionele accommodatie (meer) zijn en er geen realistische oplossingen hiervoor zijn, overwegen we alternatieve aanwending, sloop of verkoop ervan. Het aanhouden van panden zonder maatschappelijke functie is niet wenselijk.

Kanttekeningen

2.1 De uitvoering van de Kaders voor accommodaties is een vertaling van onze ambities, doelen en opgaven. Niet uitvoeren betekent impliciet (het op relevante thema's) niet of onvoldoende invulling geven aan onze visie en strategie.

2.2 Bij de uitvoering van de Kaders kunnen situaties ontstaan waarin de levensvatbaarheid of toekomstbestendigheid niet zeker is. In samenspraak met onze partners die de accommodaties beheren/exploiteren moeten we deze situaties onderkennen en samen oplossingen onderzoeken.

2.3 Mogelijk zullen discussie moeten worden gevoerd daar waar men vanuit de goede bedoeling het gebouw vooropstelt (vanwege historie of verworven rechten).

2.4 Daar waar geen of onvoldoende betrokkenheid wordt ervaren vanuit de gemeenschap, zullen intensieve(re) gesprekken moeten worden gevoerd over het belang van maatschappelijke accommodaties en hun functie. In voorkomende gevallen lukt dit mogelijk niet.

2.5 Eenduidigheid is het uitgangspunt. Maatwerk kan, maar mag niet leiden tot een individuele afwijkende aanpak binnen sectoren of in wijken.

2.6 In een aantal gevallen zijn in het verleden gemaakte afspraken of gesloten overeenkomsten van toepassing. Die kunnen met de uitvoering van de Kaders niet op een hetzelfde moment worden omgezet. Dit vraagt tijd.

2.7 Het samenvoegen, verplaatsen en of eindigen van functies vraagt om maximale inspanning en samenwerking van de gemeente en de gemeenschap. Alleen zo is het haalbaar om accommodaties te behouden, aan te passen en te realiseren voor de beoogde functies.

Wat gaan we daarvoor doen

- We gaan zorgen voor een passend aanbod aan maatschappelijke functies die het woon-, leef- en verblijfsklimaat in Geldrop-Mierlo plezierig maken;
- In de woonwijken en buurten gaan we, in samenspraak met bewoners, ontmoetingsplekken realiseren (betekent niet per definitie bouwen), waar mensen elkaar kunnen treffen. Doordat mensen elkaar dichtbij huis kunnen ontmoeten, wordt bijgedragen aan de sociale cohesie in de wijk of buurt;
- We optimaliseren de bedrijfsvoering, onder andere door het verduurzamen van accommodaties en het verbeteren van beheer en onderhoud daarvan;

- We zorgen voor toegankelijke maatschappelijke accommodaties voor alle inwoners, gebruikers en bezoekers;
- We versterken de interne en externe participatie, zodat we meer samen en bewustere keuzes maken over wanneer we welke rol nemen (in relatie tot de rol die bij onze maatschappelijke partners ligt) en daarmee ons werk dichterbij de samenleving verrichten.

Uitvoering van de Kaders volgt formeel direct na vaststelling ervan door uw raad. In lopende projecten en ontwikkelingen handelen we al zo veel als mogelijk in lijn met de Kaders of houden we acties aan, mits dat verantwoord is. De uitvoering zal de komende jaren in beslag nemen, waarbij sommige onderdelen sneller of langzamer worden gerealiseerd. We doen dit samen met onze partners, zoals verenigingen en (beheer)stichtingen. Van een aantal thema's is de termijn concreet benoemd in de meerjarenbegroting.

Uw besluit wordt openbaar bekend gemaakt. Voor het uitvoeringsproces leggen we contact met de betrokken interne organisatieonderdelen en externe (maatschappelijke) partners en vertegenwoordigers.

Wat mag het kosten

Het vaststellen van voorliggende Kaders heeft op zich geen financiële consequenties. Inzet van middelen is aan de orde bij de uitvoering ervan. Wat de uitvoering gaat kosten is nog niet te duiden. Het beeld hiervan ontstaat in het eerste jaar van uitvoering en kan daarna worden geraamd voor de jaren die volgen. Hiertoe zullen we kredietaanvragen aan u voorleggen.

Duurzaamheid

Verduurzaming van accommodaties is een opgave in ons doelstellingenakkoord. Een van de uitgangspunten in voorliggende Kaders is dat accommodaties duurzaam zijn qua bouw, inrichting en gebruik, dit in lijn met de klimaatdoelen.

Burgerparticipatie

Participatie is een belangrijk onderdeel geweest bij de totstandkoming van voorliggende Kaders. Tijdens de uitvoering van de Kaders wordt dit voortgezet en zal participatie een essentiële bijdrage leveren aan het realiseren van onze doelen en opgaven.

Evaluatie

Het betreft een meerjarig uitvoeringsproces met een jaarlijkse evaluatie (samen met onze maatschappelijk partners).

Bijlagen:

Onderdeel van besluit:

Bijlage 1: Kaders voor accommodaties Geldrop-Mierlo

Geldrop, 16 september 2025

Burgemeester en wethouders van Geldrop-Mierlo,

Valid Signed door N. Scheltens
op 18-09-2025

N.J.H. Scheltens
secretaris

Valid Signed door J.C.J. van Bree
op 18-09-2025

J.C.J. van Bree
burgemeester